

23.11. 5-Б (2 гр) укр.мова Добровольська В.Е.

**Орфоепічний словник
і словник наголосів.**

Тренувальні вправи.

**Орфоепічна помилка. Виправлення
орфоепічних помилок.**

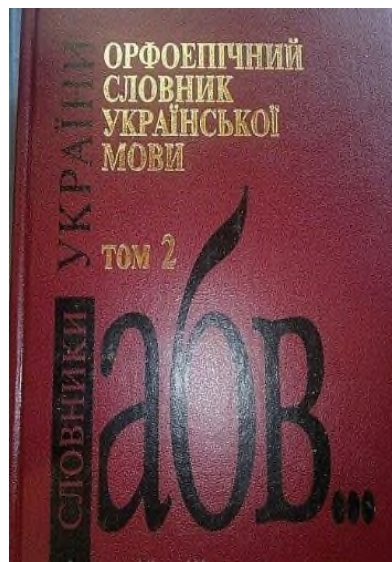
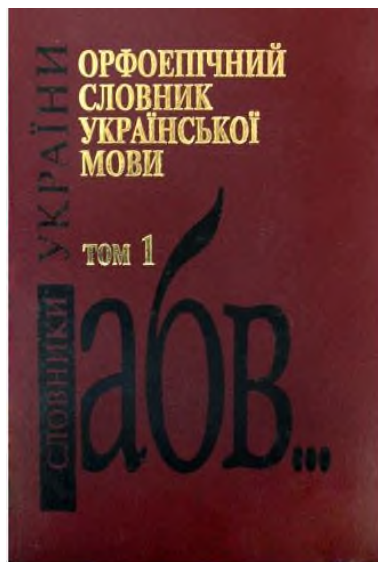
Мета: поглибити знання учнів про склад та наголос; формувати вміння ділити слова на склади, визначати склади відкриті і закриті, наголошені і ненаголошені, правильно наголошувати слова; навчити учнів користуватися орфоепічним словником та словником наголосів; розвивати мовлення, логічне мислення; виховувати повагу до народних звичаїв.

Орфоепічний словник

Посилання на орфоепічні словники в інтернеті

- * <https://1673.slovaronline.com/>
- * <https://slovnyk.me/dict/orthoepy#>

Орфоепічний словник – це...

Орфоепічний словник — словник, що містить у собі інформацію щодо правильної вимови слів та їх граматичних форм.

лідер [л'іде"р], -ра, *м.* (на) -ров'і/-р'і, *мн.* -риє, -р'іў

лідерство [л'іде"рство], -ва, *м.* (на) -в'і

лідерський [л'іде"рс'києй], *м.* (на) -кому/-к'ім, *мн.* -к'і

лідірування [л'ідіруван':а], -н':а

лідірувати [л'ідіруватиє], -уйу, -уйе"ш

Словник наголосів

ваба	29	вапняр
ваба, -и ва-ба́нк, присл. ва́бити, ва́блю, ва́била, ва́блять ва́бкий, -а́, -е́ ва́бко, присл. ва́блівий, -а, -е ва́блячи, дієприсл. ва́бний, ва́бна, ва́бно вага́, -а́, д. і м. -а́ вага́р, -а́, ор. -е́м, кл. -а́рю, мн. -і́, -і́в, д. -а́м ва́ги, ва́г (прилад) ва́гити́ти, -а́ю, -а́єш ваго́вий, -а́, -е́ ваго́мий, -а, -е ва́дити, -джу, -диш ва́дливий, -а, -е ва́дичи, дієприсл. ва́жений, -а, -е, дієт рикм. ва́жений, -а, -е, присл. (дуже важкий) ва́жкий, -а́, -е́ ва́жкоатле́т, -а ва́жливий, -а, -е ва́жливі́ший, -а, -е ва́жко́к, -жко́ ва́зопис, -у ва́йлунати́, -а, -е вал ¹ , -а, м. (на) -у́, мн. -а́, -а́в; в ² два ва́ли (деталь машини)	В вал ² , -у, м. (на) -у́, мн. -а́, -а́в (насил, хвиля; нитки) ва́літи, ва́ліо, ва́лиш ва́лкий, -а́, -е́ ва́ловий, -а́, -е́ ва́ло́к, ва́лка ва́лува́ти, -у́с, -у́ють ва́лу́н, -а́ ва́льдшне́п, -а ва́льну́ти, -ну́, -не́ш, -не́, -немо́, -не́те, -ну́ть ва́льо́к, ва́лька ва́льсовий, -а, -е ва́льці́, ва́льці́в ва́льцю́вий, -а́, -е́ ва́льцюва́ти, -а́ю, -а́єш ва́нда́л, -а, мн. -а́, -а́в Ва́нкю́вер, -а (місто) і -у (острів) ва́нта́ж, -у́, ор. -е́м ва́нтажі́вка, -и, д. і м. -а́, р. мн. -во́к ва́пни́ти, -ню́, -ни́ш, -ни́ть, -нимо́, -ни́те, -ни́ть ва́пно́, -а́ ва́пнува́ти, -а́ю, -а́єш ва́пня́к, -у́ ва́пня́ний, -а, -е ва́пня́р, -а́, ор. -е́м, кл. -а́ре, мн. -а́, -а́в, д. -а́м	

Посилання на словник наголосів

<https://slovnyk.ua/nagolos.php>

антарсін	7	збучний
антарсін, -і, оп. -сю		агрусівка, -и
автентичний, -а, -е		адмінт, -у
авто, нем., с.		адмітер, -а
автобіографія, -ї, оп. -сю		адітувати, -ую, -уєш
автобус, -а		адже, спол., част.
автограф, -а		адзусь, еш.
автограф, нем., с.		адзуськи, виг.
автокріт, -ї, оп. -сю		адоніс, -у (рослина)
автоматизувати, -ую, -уєш		адоніс, -и (мала планета)
автотіп, -а		адрес, -а, мн. -й, -ів (письмове привітання); 0 два адреси
автотіпінг, -ї, оп. -сю		адреса, -и, мн. -еси, -ес
автотіпінг, -у		(місце проживання)
автотіпінг, -а		адресант, -а
автотіпінг, -а, -е		адресант, -а
ага, агн, д. і м. агі, ж. (веле- тещина жаб)		адресний, -а, -е (від адрес)
ага, виг., частка		адресний, -а, -е (від адрес)
ага, агн, д. і м. агі, ж. (листу; відхилення зворотня)		адресно-допідсвітний, -а, -е
агава, -и		адресувати, -ую, -уєш
агава, -и		Адріатика, -и
агар, -ру		Адріатичне (-ого) море (-и)
агент, -а		адсорбувати, -ую, -уєш
агентура, -и		адміністр., -у
агінний, -ї, оп. -сю		ажіотаж, -у, оп. -ам
агітувати, -ую, -уєш		ажурний, -а, -е
агіння, -ння		ажурний, -а, -е
агонія, -ї, оп. -сю		азалія, -ї, оп. -сю
агроном, -а		азбест, -у
агрономія, -ї, оп. -сю		азбестовий, -а, -е
агрук, -у		азбука, -и, д. і м. -ці
		азбучний, -а, -е

Орфоепічна помилка

Орфоепія — це наука, що вивчає сукупність правил про літературну вимову.

Орфоепічні норми — це правила вимови голосних і приголосних звуків у різних позиціях, сполучень звуків у словах, словосполученнях і реченнях, правила вимови окремих граматичних форм, особливості вимови іншомовних слів, норми наголошування та інтонації.

Серед поширених орфоепічних помилок виділяють:

- вживання неправильного наголосу;
- заміна звуку;
- пом'якшення нем'якого приголосного звука тощо.

** Порушення норм вважається відхиленням від правильної літературної вимови, тобто орфоепічною помилкою.*

** Орфоепічна помилка полягає в неправильному наголошенні слів, неправильній вимові звуків у слові.*

Вправа 1 «Злови помилку!»

1. Я забув сьогодні взяти на урок географічний атлас.

2. Мама вдягла на вечір зустрічі випускників школи блискучу атласну сукню.

Вправа «Злови помилку!»

*з. Із зали лунала приємна
музі́ка, це прийшов
привітати ювілярів
талановитий му́зика.*

Вправа «Злови помилку!»

*4. Люблю дивитися по
телевізору змагання з
парного катання.*

*5. Пárне молоко дуже
корисне для здоров'я.*

Вправа «Злови помилку!»

*6. Струни на бадьорий
лад настрóю, щоб не
було поганого на́строю.*

Робота з підручником

Вправа 252 с.99
(прочитай, випиши
виділені слова, постав
наголос).

*Розташуйте слова за абеткою,
визначте наголоси, перевірте їх за
словником.*

Камбала, колесо, данина, читання,
форзац, завдання, подруга, дочка,
олень, ознака, вірші, приятель,
живопис, старий, високо, фольга,
донька, феномен, причіп, адже,
вантажівка, перепис, надлишок,
цінник, соломинка, ринковий.

Перевірте себе!

*Аджé, вантажівка, вїсóко, вірші,
данина́, дані́на, до́нька, дочка́,
живо́пис, завда́ння, ка́мбала, ко́лесо,
надлі́шок, озна́ка, о́лень, перéпис,
по́друга, прі́чип, прі́ятель, рі́нковий,
соломі́нка, старі́й, фенóмен, фóльга,
фо́рзац, ці́нник, чита́ння.*

Рефлексія

НА УРОЦІ ...

1. Я дізнався...
2. Я зрозумів...
3. Мені сподобалось...
4. Мені не сподобалось...
5. Я навчився...
6. Мене зацікавило...
7. Я відчув труднощі...
8. Я не вмів, а тепер умію...
9. Мене надихнуло на...

Домашнє завдання

Вправа 257 с.100 (завдання II).

Фото усієї виконаної роботи надсилай у Human на перевірку

Або на пошту cucerochka@bigmir.net

Бажаю успіхів!